

Rozhodnutie rozhodcu sporov Mensa Slovensko zo dňa 19.9.2023

Doručená námietka k voľbám zo dňa: 11.9.2023

Sťažovateľ:

Lukáš Králik, člen Mensa Slovensko a redakčnej rady časopisu MS.

Rozhodca sporov: Peter Hudec

Popis sporu:

Podanie námietky k voľbám ukončeným dňa 9.9.2023 na mimoriadnej valnom zhromaždení členskej základne Mensa Slovensko. Odôvodnenie námietky:

- 1) Na vyjadrenie ku kandidatúre (návrh od inej osoby) vo voľbách do rady v roku 2023 dostal od volebnej komisie dva dni na rozmyslenie, pričom odpovedal kladne na tretí deň.
- 2) K uvedenému postupu volebnej komisie bolo vydané rozhodnutie rozhodcu sporov z č. 2 z augusta 2023 aby volebná komisia upravila volebný lístok a umožnila mu kandidovať. Ako riešenie námietky požadoval opakovanie volieb či hlasovania tak aby sa mohol zúčastniť.

Rozhodnutie:

Hoci bol nárok sťažovateľa kandidovať vo voľbách oprávnený, námietka k voľbám sa zamietá pre nedostatočnú významnosť a keďže volebná komisia vedome porušila právo sťažovateľa kandidovať vo voľbách, rozhodca sporov navrhuje rade Mensa Slovensko sankciu pre členov volebnej komisie.

Východisko:

Právo kandidovať sťažovateľovi bolo potvrdené zistením kontrolnej skupiny z augusta 2023 a potvrdené rozhodnutím rozhodcu sporov z augusta 2023. Volebná komisia neumožnila zúčastniť sa sťažovateľovi napriek uvedeným skutočnostiam a nezmenila volebný lístok. Sťažovateľovi týmto postupom vznikla ujma na jeho právach. Volebná komisia na základe uznesenia z mimoriadnej rady Mensa Slovensko z augusta 2023 mala zaujať stanovisko voči zisteniam kontrolnej skupiny. Volebná komisia uskutočnila svoje stretnutie v tejto veci dňa 3.9. a 4.8. a nakoľko bola neuznášaná schopná tak nezaujala žiaden postoj.

Nakoľko stanovky Mensa Slovensko neupravujú jasne postup zrušenia volieb po skončení hlasovania, požiadal Rozhodca sporov o vyjadrenie kontrolnú skupinu, ako je potrebné podľa stanov v takomto prípade postupovať (príloha tohto rozhodnutia). Kontrolná skupina poukázáním na prípad z roku 2021 vo svojom stanovisku uviedla, že voľby boli zrušené Valným zhromaždením na návrh volebnej komisie. Ďalej vo svojom stanovisku uviedla, že Rozhodca sporov nemá takú kompetenciu aby zrušil voľby, v ktorých bolo ukončené hlasovanie, vyhlásené výsledky a prebehlo súvisiace mimoriadne valné zhromaždenie, nakoľko valné zhromaždenie je najvyšší orgán Mensa Slovensko (článok 5.1., písm. a) Stanov MS). V prípade opakovania volieb by bolo potrebné uskutočniť celý volebný proces nakoľko stanovky neobsahujú možnosť čiastkových volieb alebo opakovania hlasovania a opakovaním procesu sa postupovalo i v roku 2021. Ďalej v Bylaws Mensa International (stanov) v časti Election Disputes (námietky k voľbám) je uvedené v prípade návrhu medzinárodného ombudsmana na opakovanie volieb, že je potrebné zohľadniť či by náprava situácie podstatne zmenila výsledok volieb.

Odôvodnenie:

Sťažovateľ uplatnil námietku až po skončení volieb pričom vedomosť o postupe volebnej komisie mal možnosť zistiť v čase od začiatku hlasovania. V prípade námietky pred ukončením hlasovania, mohlo mimoriadne valné zhromaždenie 9.9.2023 prerokovať námietku sťažovateľa za prítomnosti volebnej komisie.

Rozhodca sporov sa rozhodol neodporučiť opakovanie volieb analogicky podľa kompetencie medzinárodného ombudsmana nakoľko by opakovaním došlo k náprave účasti jedného kandidáta na volebnom lístku pričom rada má 9 členov. Zvolanie mimoriadneho valného zhromaždenia je časovo a procesne náročné a musel by sa opakovať celý volebný proces pričom takúto úvahu podľa Bylaws MI bod 12.8 musí medzinárodný ombudsman zvážiť pri námietke k voľbám v rámci MI.

Sťažovateľ sa môže ďalej obrátiť na Mensa International s riešením jemu vzniknutej ujmy na jeho právach. Je však vysokoppravdepodobné, ak by sťažovateľ postúpil svoju sťažnosť na Mensa International, tak by podobne vyhodnotil situáciu aj medzinárodný ombudsman.

Ako možnosť kompenzovať sťažovateľovi vzniknutú ujmu na jeho právach, **rozhodca sporov navrhne rade Mensa Slovensko:**

- i) Ospravedlniť sa sťažovateľovi za vzniknutú ujmu na jeho právach. Obsadenie volebnej komisie bola kompetencia rady a rada o tejto situácii vedela niekoľko týždňov či mesiacov.
- ii) Bezodkladné vypracovanie nových stanov, aby nedošlo k zopakovaniu tohto postupu ako precedens, ktorý sa už udial ako i precedens, že ignorovanie kontrolnej skupiny a rozhodcu sporov, teda volených orgánov zo strany nepriamo voleného orgánu je znova aplikovateľný postup v budúcnosti. Do komisie na prípravu nových stanov doplniť vhodnú osobu, ktorá činnosť bude zastrešovať i z pohľadu odbornosti a nezávislosti.
- iii) Navrhnúť rade sankciu členom volebnej komisie, vyvodenie zodpovednosti voči členom orgánu, ktorí túto ujmu príčinne spôsobili a ako brzdu pre zopakovanie obdobného postupu v budúcnosti ak nebudú stanovy primerane upravené. Taktiež, aby sa nemohla zopakovať situácia že členovia volebnej komisie v procese organizácie volieb zmenia pozíciu člena volebnej komisie za kandidáta v rovnakých.

K bodu iii)

Odôvodnenie návrhu rade Mensa Slovensko pre uplatnenie sankcie členom volebnej komisie

Od októbra 2022 sme videli opätovné porušovanie termínov zo strany členov volebnej komisie, chaotickú a neodbornú prácu, alibizmus, nedodržanie stanov a vlastného volebného poriadku, ignoráciu riešenia problémov a vytváranie ďalších. Odchodmi z volebnej komisie bez toho aby sa o tom dozvedela rada Mensa (všetkých 9 členov), ktorá dala úlohu členovi volebnej komisie zorganizovať voľby a paralyzovala sa činnosť volebnej komisie. Zjavne nerovným spôsobom pristúpila volebná komisia v prípade členov Rudolf Dovičín a Lukáš Králik, ktorým bolo porušené ich právo kandidovať a inak v prípade Eduard Oswald a Gabriela Masaryková, o ktorých kandidatúre boli pochybnosti medzi samotnými členmi volebnej komisie ako si interpretovať bod 6.5.1. stanov.

Ďalej ako závažné zistenie je aj to, že 30 percent kandidátov nemalo zverejnený životopis a volebný program, ako požadujú stanovy.

Ďalej zo strany volebnej komisie v júli a auguste došlo k nedostatočnej spolupráci s kontrolnou skupinou a rozhodcom sporov, pričom kontrolná skupina má právo vyžiadať si podklady v zmysle bodu 6.4.2 stanov a rovnako má ombudsman podľa stanov Mensa International alebo Mensa Česká republika právo získať potrebné informácie pre svoju činnosť a taktiež je prirodzené, že kompetencia rozhodovať spory obnáša právo získať si potrebné informácie pre riešenie sporu.

Rovnako došlo k personálnym pohybom medzi členmi volebnej komisie (odchody) bez toho aby o tom bola informovaná rada Mensa Slovensko v podobe všetkých jej 9 členov čo je porušenie stanov, nakoľko ak rada zvolí daného člena volebnej komisie tak člen volebnej komisie má povinnosť svoj odchod oznámiť rade podľa princípu, rada volí, rada odvoláva.

V zmysle stanov:

9.3. Na člena, ktorý sa dopustil činu, ktorý je nepriateľský MS alebo Mense všeobecne, môže byť radou uvalená sankcia iba za predpokladu, že člen mal možnosť byť otvorený a nestranný vypočutý.

9.4. Sankciami sú upozornenie, odvolanie z funkcie, pozastavenie členstva na určitú dobu a vylúčenie. Sankcie prijíma rada po všestranne objektívnom posúdení prípadu. Sankcie musia byť odhlasované dvojtretinovou väčšinou členov rady. Rada určuje aj dĺžku doby pozastavenia členstva.

Konkrétne prípady členov volebnej komisie:

Navrhnutá sankcia skupine členov volebnej komisie	Odôvodnenie
Skupina č.1 Gabierla Masaryková Eduard Oswald	Ako vedúca volebnej komisie pôsobila do mája 2023. Obaja v decembri 2022 boli súčasťou volebnej komisie, ktorá nezverejnila volebný poriadok v zmysle bodu 6.5.2 stanov v októbri ale urobili tak až v decembri a to až po tom čo vyhlásili prihlasovanie do volieb a predpokladaný termín volieb.
Návrh uplatnenia prísnejšej sankcie, t.z. pozastaviť členstvo na jeden rok	Pri konfrontácii došlo k bagatelizovaniu situácie slovami „aj tak to nikto nečíta“. V decembri 2023 došlo k zmene termínu volieb pričom odôvodnenie vychádzalo z podnetov, ktoré boli posúdené neodborne a zbrklo. Samotná volebná komisia si do zápisnice uviedla dňa 22.12.2022: „Po krátkej diskusii sa komisia jednomyselne zhodla na oprave termínu volieb...“- Tento postup sa dostal až k členskej základni s negatívnymi reakciami vrátane deklarovania sklamaní zo situácie v organizácii pričom volebná komisia nemá kompetenciu vykladať stanovy a pri konfrontácii uviedla predsedníčka volebnej komisie, že kontrolná skupina nevyvíja činnosť (vo veci týchto volieb urobila 3 stanoviská) a obrátili sa o právnu radu bývalého rozhodcu sporov, ktorý však pri konfrontácii s aktuálnym rozhodcom sporov poprel, že daná telefonická konzultácia by mala mať takúto váhu a efektívne sa dištancoval od takého postupu volebnej komisie. Eduard Oswald sa navrhol sám za kandidáta do rady koncom decembra 2022. Tým, že navrhol seba samého, tak chcel kandidovať pričom v konflikte záujmov ako člen volebnej komisie bol až do februára 2023 kedy sa údajne naposledy zúčastnil činnosti volebnej komisie, ktorá ho do funkcie zvolila. Zároveň bol oboznámený o ostatných kandidátoch a mal možnosť ovplyvniť vecný a časový priebeh volieb čím nebola dodržaná rovnosť kandidátov, resp. členov v zmysle bodu 4.4.1 stanov. Obdobne postupovala predsedníčka volebnej komisie, ktorá ňou bola až do konca mája 2023 pričom už v danom čase zjavne vedela, že bude kandidovať. Hoci sa nenavrhol samotná tak ako Eduard Oswald, navrhli ju kolegovia z volebnej komisie v rovnakom čase a opakovane takým spôsobom, že to zjavne budí znaky účelovosti konania a navyše vzhľadom na prístup k mailom volebnej komisie mala možnosť takúto informáciu mať. Pri doplnení dodatočných členov volebnej komisie neuviedla fakty,

teda presné dôvody doplnenia volebnej komisie, teda že dvaja z troch aktívnych členov volebnej komisie sa chystajú odísť a kandidovať vo voľbách pričom ak mala vedomosť o odchode Eduarda Oswalda z volebnej komisie, mala minimálne ona o tom informovať radu Mensa. **Právo kandidovať vo voľbách si svojvoľne nadradili nad právo ostatných členov a kandidátov mať riadne usporiadané voľby ako i nad svoju úlohu od rady usporiadať voľby.** Ďalej z dôvodu nečinnosti volebnej komisie v marci, apríli a máji došlo k nesplneniu termínov súvisiacich s oslovením kandidátov ohľadom kandidatúry a dodania životopisov a volebných programov do volieb a včas pre uverejnenie v časopise Mensa. Tvrdenie, že G. Masaryková nemala mailové adresy je neadekvátne tomu, aké vecné a časové možnosti k tomu mala. Zvolanie zasadnutia volebnej komisie bolo urobené G.Masarykovou v zjavne neprimeranej časovej dobe čo je príčinná súvislosť s jej vlastným postupom, rozhodca sporov si tento spôsob všimol opakovane, teda ide o v podstate zopakovanie situácie s volebným poriadkom z konca roka 2022 alebo po mimoriadnej rade 18.1.2023, kedy čakala na zápisnicu a rezignáciu kontrolnej skupiny, ktorá sa pritom nechystala rezignovať. Teda zjavné a opakované zanedbanie svojich povinností, nevyužitie všetkých dostupných možností a alibizmus, zatajovanie či prispôsobovanie si podstatných informácií, svojvoľná interpretácia stanov. O situáciu s prípravou volieb sa u G.Masarykovej osobne zaujímal rozhodca sporov pred veľkou nocou na akcii Mensa v kaviarni Lampa a i preto situáciu takto vyhodnocuje.

Doplnenie volebnej komisie by nebolo nutné, ak by pôvodní štyria členovia volebnej komisie pristúpili k svojej úlohe zodpovedne.

Podľa paragrafu 4 ods.8 volebného poriadku, volebná komisia má bezodkladne po doručení návrhu na kandidatúru vyžiadať od navrhnutých kandidátov ich súhlas s kandidatúrou, stručný životopis a volebný program...členovia volebnej komisie pasívne v decembri až máji neurobili nič v tomto smere a nakoniec dali kandidátom dva dni na vyjadrenie. V tomto smere je jasná kauzálna príčina medzi vytvorením situácie, ktorá spôsobila ujmu na jeho právach Lukášovi Králikovi (vyjadril sa kladne na tretí deň) ako i Rudolfovi Dovičínovi (nedostatok času na zváženie) a ďalších dotknutých zvolených členov volebnej komisie a navrhnutých kandidátov (Z.Rumanová, D.Bukovská, L.Števková).

Zo strany Gabriely Masarykovej došlo, napriek opakovanej výzve rozhodcu sporov na podanie vysvetlenia k sťažnosti predmetom posudzovania v júli a auguste 2023, k úplnému odignorovaniu takejto výzvy v trvaní týždňov a zjavnej výhovorky v prípade zopakovania výzvy na osobnom stretnutí na akcii Mensa Slovensko na Tyršovom nábreží koncom júla.

Kontrolná skupina vo svojom stanovisku zo dňa 9.8.2023 v bode 20 konštatovala, že „ignorovanie volebného poriadku aj vlastných uznesení volebnou komisiou sa nedá hodnotiť inak, iba ako zámerné bojkotovanie volieb, ktoré nemožno označiť inak ako čin nepriateľský MS. Ďalej v tomto stanovisku uviedla v bode 21, že došlo k zneužitiu funkcie predsedníčky volebnej komisie tým, že mala nerovné a zjavne výhodnejšie podmienky na vyjadrenie súhlasu s návrhom kandidatúry než ostatní kandidáti pričom jej postup od januára má jasné znaky toho, že vnútorne rozhodnutá už bola a situáciu si vopred pripravovala.

Horepopísané postupy oboch menovaných vyhodnocuje rozhodca sporov ako viacnásobné nepriateľské činy voči Mensa Slovensko.

Skupina č.2

Peter Culka
Andrej Holý
Petra Žalud'ová
Ľubomír Činčura
Luboš Dojčan
Martina Donauerová
Zuzana Madajová
K. R. Mandyčeková
Zuzana Becová
Andrej Hoferica

Návrh sankcie – napomenutie

Volebný poriadok dával možnosť navrhnutému kandidátovi vyjadriť sa do 30 dní či prijíma kandidatúru do volieb pričom reálne kandidáti dostali dva dni čo je neprimerane málo a v rozpore s volebným poriadkom. Toto je preukázané u viacerých navrhnutých kandidátov. Podľa člena volebnej komisie údajne došlo k nezverejneniu životopisu a volebného programu kandidáta na základe nespĺnenia poskytnutej krátkej časovej lehoty kandidátovi. K uvedenej situácii dáva rozhodca sporov zodpovednosť vtedajšej predsedníčke volebnej komisie. Z nepochopiteľných dôvodov však umožnilo nové zloženie volebnej komisie dokončiť svoj postup tak, že Eduard Oswald a Gabriela Masaryková sa ocitli na kandidátke, údajne hlasovaním riešili rozpor so stanovami podľa bodu 6.5.1, že kandidát do rady nemôže byť členom volebnej komisie pričom článok stanov 7 Voľby definuje čo sú voľby a daní členovia volebnej komisie sa zúčastnili ako členovia volebnej komisie minimálne činnosti v zmysle bodu 7.3. Volebná komisia nevyužila možnosť obrátiť sa na kontrolnú skupinu o výklad stanov alebo vyriešiť situáciu z hľadiska opatrnosti tak, aby sa práve takíto kandidáti obrátili so sťažnosťou na rozhodcu sporov byť na volebnom lístku napriek rozporu s bodmi stanov 6.5.1 a 7.3., čím volebná komisia ohrozila legitimitu volieb ako takých. Volebná komisia tým bola zaujatá vo veci kandidatúry kolegov z volebnej komisie. Zápisnice zo stretnutí volebnej komisie neobsahujú spôsob riešenia tejto situácie v rámci volebnej komisie.

Volebná komisia nedostatočne spolupracovala s kontrolnou skupinou a rozhodcom sporov a konkrétne menovala tieto osoby ako tie, ktoré im neposkytli potrebné podklady hoci podľa stanov na to majú nárok. Odignorovala rozhodnutie rozhodcu sporov a nespĺnila úlohu od rady MS odpovedať kontrolnej skupine na jej zistenia. Týmto došlo k vedomému porušeniu stanov a spôsobeniu ujmy sťažovateľovi na jeho právach.

Volebná komisia v zmysle bodu 7.5 stanov nezabezpečila rovnosť medzi kandidátmi a primeraná možnosť všetkým 800 členom organizácie dostať sa k potrebným informáciám pre kvalifikované rozhodnutie vo voľbách, čím bola podľa názoru rozhodcu sporov zvýhodnená časť kandidátov, ktorí boli známejší z dôvodu členstva v rade a znevýhodnila tých kandidátov, ktorí nerozposielali hromadné maily (k čomu sú opakovane sťažnosti od členov) alebo nie sú aktívni na Facebooku. Nakoľko volebná komisia bola v časovej tiesni z dôvodu postupu bývalej predsedníčky volebnej komisie, je možné predpokladať, že pri časovo dlhšom posúdzovaní by volebná komisia urobila lepší postup.

Rozhodca sporov nemá vedomosť o väčšom či menšom príspevku jednotlivých členov k spôsobenej ujme sťažovateľovi. Považuje zavinenie členov volebnej komisie ako kolektívne. Ako poľahčujúcu okolnosť uvádza vôľu nezištne pomôcť s organizáciou volieb ako dobrovoľníci po tom, čo bol s voľbami problém v decembri a januári, pričom „naskakovali do rozbehnutého vlaku“. Je taktiež zodpovednosťou rady, ktorá zvolila taký počet členov volebnej komisie, že nedokázala fungovať flexibilne tak, aby vyhovela rozhodnutiu rozhodcu sporov a dopytom kontrolnej skupiny.

Hoci sa Peter Culka a Petra Žaludová podieľali sčasti na chybnom postupe popísanom v prípade E.Oswald a G.Masaryková, dokončil svoju úlohu člena volebnej komisie ako jej aktívni členovia.

Skupina č.3

D. J. Fraňo
Andy Morávek
Peter Gál

Členovia volebnej komisie, ktorí síce boli zvolení ale neparticipovali na chode volebnej komisie. Nesplnili si svoju povinnosť oznámiť rade takéto svoje rozhodnutie ale nespôsobili tým žiadnu ujmu sťažovateľovi nakoľko členov volebnej komisie bolo aj tak viac než dostatok na plnenie svojich povinností.

Návrh neuplatniť žiadnu sankciu

Skupina č.4

Peter Tanuška
Zdenka Rumanová
Lucia Števková

Rozhodca sporov navrhuje neuplatniť sankciu voči týmto trom členom volebnej komisie nakoľko dvaja boli ako spolu sťažovatelia v predloženej sťažnosti v júli 2023 a Zdenka Rumanová upozorňovala orgány MS o problémoch vo volebnej komisii už začiatkom júna 2023.

Návrh neuplatniť žiadnu sankciu

Lucia Števková poskytla na žiadosť rozhodcu sporov informácie potrebné pre objektívne vyhodnotenie postupu volebnej komisie v súvislosti s podnetom 9 členov (z toho 2 členovia volebnej komisie a 2 členovia rady) s návrhom na zmarenie volieb ako dôsledok viacnásobného porušenia stanov a volebného poriadku a iných pochybností a na základe týchto informácií mohol spísať kvalifikovaný návrh na túto sankciu a svoje rozhodnutia vo veci volieb v prospech sťažovateľa.

Rozhodca sporov doporučuje rade Mensa Slovensko prijať disciplinárnu sankciu tak ako ju navrhuje pričom považuje dôvody za viac než primerané a zohľadnil poľahčujúce okolnosti ako i mieru spôsobenej ujmy. Na presné posúdenie skutočností by museli byť k dispozícii aj patričné možnosti na posúdenie rozporov v tvrdeniach zainteresovaných strán či nemať absenciu viacerých svedectiev z dôvodu ich obštrukcii. Pokiaľ však osoba či orgán, voči ktorému je vznesená sťažnosť nepostupuje primeraným spôsobom aby sa obvinenia zbavila u orgánu na to určenom, malo by ísť automaticky o priťažujúcu okolnosť tak, ako je to aj uvedené v stanovách Mensa International (článok 2.2. bod 18) alebo Mensa Česká republika (čl.V bod 7.2 – lokálna adaptácia Bylaws MI).

Rozhodca sporov ďalej doporučuje rade Mensa Slovensko, aby do budúca lepšie zvažila výber členov volebnej komisie a to z hľadiska zodpovednosti za plnenie úloh, odbornosti, časovej dochvilnosti, svedomitého prístupu.

Rozhodca sporov členom volebnej komisie doporučuje viacej sa zaoberať nomináciami na kandidátov do volieb pred tvorbou volebného lístka, z hľadiska času je v procese na to dostatok času. Nominácia nemá byť predmetom utajenia ako hlasovanie vo voľbách a nie je predmetom ochrany osobných údajov ak sa súvisiacou nomináciou na základe podnetu zaoberá rozhodca sporov či kontrolná skupina; nominácia má byť predmetom skúmania z hľadiska oprávnenosti z viacerých dôvodov: i) či člen má zaplatené členské, či je členom iných orgánov MS, či nie je voči nemu uplatnená sankcia.

Dňa 24.9.2023

Peter Hudec, podpísaný kvalifikovaným elektronickým podpisom)

Rozhodca sporov

Príloha – Odpovede kontrolnej skupiny na otázky položené rozhodcom sporov v súvislosti s posúdením námietky k voľbám.

Kontrolná skupina Mensy Slovensko

Vážený rozhodca sporov Mensy Slovensko,

Na vaše otázky týkajúce sa súčasnej situácie v Mense Slovensko vyvolanej nesprávnym postupom volebnej komisie MS, ktorý spôsobil, že dvaja kandidáti na volené funkcie v Mense Slovensko neboli zaradení na kandidátnu listinu a bolo im tým upreté právo kandidovať, čo je v rozpore so Stanovami Mensy Slovensko, sme spracovali tieto odpovede. Vychádzali sme pritom z ustanovení Stanov Mensy Slovensko, z ustanovení Stanov MI a aj z vlastnej skúsenosti Mensy Slovensko pri zrušení volieb počas volebného procesu v roku 2021.

Otázka č. 1 rozhodcu sporov

Na úvod je potrebné uviesť:

Keďže nemáme žiadny písaný dokument (ani Stanovy MS, ani Stanovy MI) o tom, ako riešiť súčasnú situáciu, môžeme sa oprieť jedine o predchádzajúcu skúsenosť, precedens, čiže zrušené a opakované voľby v roku 2021.

Valné zhromaždenie Mensy Slovensko, konané dňa 29. 5. 2021 prijalo toto uznesenie:

Uznesenie VZ z 29. 5. 2021:

„Andrej Aleksiev, predseda MS, oznámil predmet hlasovania:

- VZ MS akceptuje návrh VK, že voľby do orgánov MS budú anulované a doterajšie výsledky skartované a nebudú publikované. Rada MS sa rozhodne, či volebná komisia bude pokračovať, alebo bude menovaná nová VK. Súčasne sa ustanovuje, že voľby sa budú organizovať v zmysle stanov MS všetkými tromi spôsobmi, t. j. priamo na VZ, poštovým hlasovaním alebo elektronickou formou.

VZ MS hlasovalo: za - všetci

proti – nikto.“

„Anulácia volieb bola VZ MS jednomyselne schválená.“

„Na základe anulovania volieb sa rada MS musí čo najskôr stretnúť a v koordinácii s VK určiť ďalší postup uskutočnenia volieb do orgánov MS.“

Z uvedeného uznesenia vyplýva, že VZ schvaľuje návrh VK na anulovanie volieb. Rada MS rozhodne o volebnej komisii, či ostáva pôvodná, alebo bude menovaná nová VK a voľby sa uskutočnia podľa Stanov MS. Z toho vyplýva, že **voľby zrušilo VZ a súčasne schválilo konanie nových volieb.**

1. Kto a akým spôsobom má v súčasnej situácii kompetenciu zrušiť voľby/hlasovanie ukončené v sobotu 9.9.2023?

Odpoveď na 1. otázku rozhodcu sporov:

Voľby môže zrušiť VZ a VZ môže poveriť vykonaním nových volieb radu MS, ktorá musí ustanoviť volebnú komisiu a v súčinnosti s VK určiť nový termín volieb.

Ako podporu tohto postupu môžeme uviesť ustanovenie článku 6.3.12. Stanov MS, ktorý upravuje postup v prípade, že sa novozvolená rada neujme funkcie do 60 dní, a ustanovuje, že sa musí uskutočniť mimoriadne VZ, kde sa rozhodne o ďalšom postupe.

Podľa Stanov MI, článok 12, sa kompetencia zrušiť voľby a navrhnúť IBD usporiadať nové, úplné alebo čiastkové voľby, dáva do kompetencie ombudsmana.

„Stanovy MI

RULE 12 – ELECTION DISPUTES

12.11 The International Ombudsman will have authority to order any remedial action he or she may deem necessary, including but not limited to: modifying election deadlines, recounting ballots, allowing those deprived of the opportunity to vote to send in ballots and have them counted. If the International Ombudsman believes that the only way to remedy a situation likely to have materially affected the outcome of the election for any office is to hold a new partial or full election, he or she shall so recommend to the IBD.

Preklad:

Medzinárodný ombudsman bude mať právomoc nariadiť akékoľvek nápravné opatrenia, ktoré môže považovať za potrebné, vrátane, ale nie výlučne: úpravy volebných termínov, prepočítania hlasovacích lístkov, umožnenia tým, ktorí sú zbavení možnosti voliť, poslať hlasovacie lístky a nechať ich spočítať. **Ak sa medzinárodný ombudsman domnieva, že jediným spôsobom, ako napraviť situáciu, ktorá pravdepodobne podstatne ovplyvnila výsledok volieb do akejkoľvek funkcie, je uskutočniť nové čiastočné alebo úplné voľby, odporučí to IBD.“**

Stanovisko KS k preneseniu tejto kompetencie do situácie, v ktorej sa MS nachádza:

Náš rozhodca sporov nemá v Stanovách MS uvedené také kompetencie ako ombudsman MI. Ale ani ombudsman MI nemá kompetenciu zrušiť voľby, iba odporučiť IBD, aby uskutočnila úplné alebo čiastočné voľby. Takže právo na zrušenie volieb nemôže mať ani náš rozhodca sporov, ani ako odvodené. Na rozdiel od MI my máme vyšší orgán ako je rada alebo rozhodca sporov, a to je členská základňa MS (článok 5.1., písm. a) Stanov MS). Takže ak by mal niekto právo zrušiť voľby u nás, tak je to členská základňa. MI taký orgán nemá, teda členskú základňu, ako najvyšší orgán.

Okrem toho treba zohľadniť fakt, že podmienkou pre medzinárodného ombudsmana na vydanie odporúčania pre IBD, aby uskutočnilo nové voľby, je, že by náprava situácie pravdepodobne podstatne ovplyvnila výsledok volieb, a to sa v našom prípade vôbec nedá predpokladať.

Otázka č. 2 rozhodcu sporov

2. Ak budú voľby/hlasovanie zrušené, akým spôsobom bude fungovať rada a kontrolná skupina od 1.10.2023 berúc do úvahy uznesenie z mimoriadnej rady z 18.1.2023?

Odpoveď na 2. otázku rozhodcu sporov:

K takejto situácii nemôže dôjsť z dôvodu termínov určených Stanovami MS. Podľa článku 6.2.2. „Mimoriadne VZ môže rozhodovať iba o otázkach, ktoré boli rozoslané všetkým členom najmenej 30 dní pred konaním mimoriadneho VZ“. Podľa článku 6.2.4. „Dátum konania VZ musí byť oznámený všetkým členom najmenej 6 týždňov vopred. Termín, miesto a predmet rokovania, riadneho aj mimoriadneho VZ, bude oznámený v časopise MS alebo každý člen bude o tom vyrozumieť poštou.“ Čiže, ak by aj súčasná rada MS rozhodla o zvolaní mimoriadneho VZ, kde by predložila návrh na zrušenie volieb a uskutočnenie nových volieb do orgánov MS, mohla by ho zvolať najskôr o 6 týždňov. Medzitým sa ujme svojej funkcie novozvolená rada MS a táto môže určiť otázky, o ktorých bude mimoriadne VZ rozhodovať, podľa vlastných priorit a pod. Ale v každom prípade sa prvým rokovaním novozvolená rada MS stane legitímnou a ak by mimoriadne VZ voľby, z ktorých nová rada MS vyšla, zrušilo a rozhodlo o konaní nových volieb, bude to nová rada, ktorá vymenuje volebnú komisiu a v spolupráci s ňou určí termín nových volieb.

Otázka č. 3 rozhodcu sporov

3. Pre vyhlásenie volieb postačuje, aby existujúca volebná komisia upravila volebný lístok v zmysle rozhodnutia rozhodcu z augusta 2023 s novým termínom volieb?

Odpoveď na 3. otázku rozhodcu sporov:

Keďže v Stanovách MS nemáme vôbec upravený postup pri zrušení volieb alebo organizovaní čiastkových volieb, môžeme sa oprieť iba o platné znenie Stanov MS, ktoré v článku 7. upravuje konanie volieb. V článku 6.5. upravuje menovanie členov volebnej komisie a jej zodpovednosť, v článku 6.1. písm. d) určuje, kto schvaľuje pravidlá hlasovania a v článku 6.3.1. určuje kompetenciu rady MS vymenovať volebnú komisiu a jej predsedu. Čiže ak budú voľby, ktoré sa konali 9. 9. 2023 zrušené, musí prebehnúť celý volebný proces tak, ako je upravený v Stanovách MS.

Podľa názoru KS sa rozhodnutie rozhodcu sporov MS z augusta 2023 vzťahovalo na konkrétnu situáciu pred voľbami, v záujme ochrany práva členov MS kandidovať vo voľbách do orgánov MS. Volebná komisia MS rozhodnutie rozhodcu sporov ignorovala a v súčasnej situácii, keď už voľby prebehli, nie je možné čiastkovým opatrením zjednať nápravu.

KS na základe Stanov MS predpokladá, že rozhodca sporov MS môže vydať rozhodnutie ohľadne uplatnenia práva poškodených členov MS, p. Králik a p. Dovičina, ale nemá kompetenciu zrušiť uskutočnené voľby. Voľby sa uskutočnili v súlade s príslušnými ustanoveniami Stanov MS a za prítomnosti notára a po ich skončení VK aj notár skonštatovali, že voľby a výsledky volieb sú právoplatné. Ak by rozhodca sporov MS mal také kompetencie ako ombudsman MI a mohol navrhnúť uskutočnenie nových volieb rade MS, musel by zvážiť, či ide o situáciu, ktorá by „...pravdepodobne podstatne ovplyvnila výsledok volieb...“.

Otázka č. 4 rozhodcu sporov

4. Ak odpoveď na otázky 1-3 nedá takú odpoveď, aký je aplikovateľný najbližší termín hlasovania do volieb?

Odpoveď na 4. otázku rozhodcu sporov:

Podľa článku 6.2.2. Stanov MS, mimoriadne VZ zvoláva rada na základe petície, ktorú podpíše najmenej 10 % riadnych členov MS alebo na základe vlastného rozhodnutia. Táto rada môže zvolať mimoriadne VZ, ale jeho uskutočnenie musí byť členom oznámené 6 týždňov vopred. Čiže mimoriadne VZ by organizovala a zabezpečovala nová rada. Nová rada bude musieť zvolať mimoriadne VZ, ak bude zorganizovaná platná petícia s 10 % hlasov členov.

Podľa článku 6.2.2. ak rada nezvolá mimoriadne VZ, môžu ho zvolať organizátori petície alebo miestna skupina MS. Organizátori petície aj miestna skupina musia splniť podmienku zozbierania 10 % hlasov členov MS.

Podľa článku 6.2.4. „Dátum konania VZ musí byť oznámený všetkým členom najmenej 6 týždňov vopred. Termín, miesto a predmet rokovania, riadneho aj mimoriadneho VZ, bude oznámený v časopise MS alebo každý člen bude o tom vyzoomený poštou.“ Čiže, novozvolená rada, môže vymenovať novú volebnú komisiu a musia sa uskutočniť všetky úkony potrebné k voľbám ako ich stanovujú Stanovy MS.

Bratislava, 19. 9. 2023

Vypracovala: Kontrolná skupina Mensy Slovensko

V zložení:

Dáša Bukovská

Silvia Macková

Mária Svoreňová